

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд на за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

Тема:

“Влияние на средствата на физическата подготовка върху нивото на спортната подготвеност и състезателната дейност на студентки баскетболистки”

Автор: Март Ахметкарим

докторант към катедра “Баскетбол, волейбол, хандбал”
на НСА „Васил Левски” (София)

Област на висшето образование: Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.6.Спорт

Докторска програма: „Теория и методология на спортната наука“

Научен ръководител: проф. Росица Църрова, д-р

Изготвил становището: проф. Милена Алексиева, д-р

Общо описание на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на тема: **“Влияние на средствата на физическата подготовка върху нивото на спортната подготвеност и състезателната дейност на студентки баскетболистки”** е разработен в обем от 196 страници, като обект на рецензиране са 161 страници.

Спазена е симетричността, характерна за такъв тип разработки - теоретична (78 стр.), методологична (20 стр.) и аналитична част (63 стр.), на базата на които е оформена и заключително-обобщаваща част с 11 извода, 6 препоръки и 5 приложения.

Списъкът на цитираните литературни източници включва 174 заглавия, от които 172 научни разработки на кирилица (основно руски автори), 1 на латиница и 1 интернет сайт. Разработката е илюстрирана и онагледена с 18 фигури и 17 таблици.

Актуалност на проблема

Физическото възпитание и спортът във висшите училища е обект на редица изследвания в последните години. Баскетболът е едно от най-

използваните средства за физическо възпитание и спорт във висшите училища в неговата изборно-задължителна форма. Актуалността на темата е продиктувана от необходимостта за търсене на нови подходи в учебно-тренировъчния процес по баскетбол на студенти-баскетболистки от висшите училища с цел оптимизиране на състезателната им дейност. По мое мнение темата на дисертационния труд е съществена, предвид своевременното си появяване в теоретико-методичната литература в сферата на баскетболната игра в Казахстан.

Изборът на темата и разработването на самия дисертационен труд се основават на личния опит на Март Ахметкарим като баскетболистка и преподавател в Казахстанската академия на спорта.

Познаване състоянието на проблема

От изложението личи много добро познаване на материята от страна на автора, умение да представя различните становища, както и да изразява собственото си виждане. В обзора на спортологичната литература са очертани проблемите при работата за развитие на физическите качества на студентите-баскетболистки, факторите, допринасящи за развитие на физическите качества издръжливост, бързина и ловкост в баскетбола. Важен акцент в разработката са методическите подходи при планирането и построяването на учебно-тренировъчния процес във висшите училища. Така същественият баланс между тренировки и обучение за студентите-баскетболистки също намира място като проблематичен нюанс.

Приятно впечатление прави генерализирането на изводи в края на всеки един подраздел.

Подход и решение на проблема

Целта на изследването е точно формулирана. Задачите, предмета, обекта и контингента на изследване - също.

Спортопедагогическият експеримент е проведен в три серии с 36 професионални баскетболистки, от които 29 са студенти. Тестовата батерия включва високоинформативни показатели, от които 9 са морфо-функционални и 12 за физическа подготвеност. Всички тестове, включени в нея, са описани изчерпателно, обяснено е за кои аспекти от двигателната активност носят информация и са подкрепени с подходящи илюстрации.

Математико-статистически инструментариум съдържа вариационен и корелационен анализ, метод на индексите, графичен анализ за обработка на данните, които са описани подробно.

Сполучливото решаване на задачите в изследването доказват добрата методическа и научноизследователска подготовка на автора.

В раздел 3 – „Анализ на резултатите” авторът успешно интерпретира данните, получени в хода на експеримента. След анализирането на емпиричните данни от всяка група тестове е изведено обобщение.

На базата на нивото на физическата подготвеност на студентките-баскетболистки в годишния тренировъчен цикъл в сравнителен аспект е доказан положителният ефект на разработената методика за ОФП и СФП при работа със студенти-баскетболистки.

Коефициентите на корелация между физическите качества и двигателни способности при ЕГ в края на експерименталния период, най-вече на основата на показателите за скоростно-силови качества, могат да послужат за оптимизиране на тренировъчния процес с баскетболистки от ВУ.

Изведени са някои зависимости на състезателната ефективност (количество попадения в коша – в проценти) и нивото на физическа подготвеност (скоростно-силови способности) на баскетболистките.

В края на експерименталния тренировъчен период се наблюдава подобряване на скоростната издръжливост с около 16%, статистически подкрепена с необходимата гаранционна вероятност (99%).

Стилът на изложение е научно издържан и същевременно с това достатъчно разбираем с оглед ползването на разработката от по-широк кръг спортни специалисти. Умело е приложен и графичния анализ, което допринася за по-голямата информативност на труда.

Достоверност на получените резултати

Считам, че резултатите са достоверни, тъй като Март Ахметкарим е работила лично със студентите, които са контингент на изследване.

Изводите и препоръките произтичат от целта на дисертационния труд, отчитам ги като сполучливи. Смятам обаче, че разработката би спечелила, ако някои от тях бъдат обединени и конкретизирани, което ще редуцира общия им брой и ще отговарят на точно поставените задачи, представени в Методиката на изследването.

Заклучение

Представеният за рецензиране дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за РАС и му давам обща положителна оценка и **предлагам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен “доктор” на Март Ахметкарим** в област на висшето образование 7. “Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

29.11.2018 г.

Изготвил становище:

гр. София

(проф. М. Алексиева, д-р)